

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ

NR. [REDACTED] / [REDACTED]

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. [REDACTED] / [REDACTED]

DOMNULE PREȘEDINTE

Subsemnatul M. [REDACTED] R. [REDACTED], [REDACTED]

în temeiul dispozițiilor art. 146 lit. f) din Constituție, ale art. 38 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 3 decembrie 2010, precum și celor ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 12 septembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare formulez:

CONTESTAȚIE

prin care vă solicit ca, în raport de motivele dezvoltate în continuare, având în vedere normele și principiile constituționale și ale statului de drept, precum și fața de jurisprudența Curții Constituționale a României, să dispuneți:

- (i) Anularea înregistrării candidaturii domnului Victor-Viorel PONTA la alegerile pentru funcția de Președinte al României din anul 2025;
- (ii) Anularea Deciziei Biroului Electoral Central nr. 24 D/14.03.2025 privind înregistrarea candidaturii domnului Victor-Viorel PONTA la alegerile pentru funcția de Președinte al României din anul 2025;

Pentru a dispune în sensul celor solicitate anterior, Curtea Constituțională a României este rugată să aibă în vedere următoarele:

MOTIVE

- (i) Considerente prealabile cu privire la sesizarea și competența Curții Constituționale;

Sub acest aspect, în ceea ce privește competența Curții Constituționale și limitele în care se realizează controlul în cadrul contenciosului constituțional în ipoteza vizată de prevederile art. 146 lit. f) din Constituție, urmează a se avea în vedere atât contextul normativ în vigoare, cât și jurisprudența constantă a Curții Constituționale a României care și-a afirmat competența de a se pronunța asupra aspectelor de legalitate și

constitutionalitate in cadrul atributiei de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României.

Din perspectiva cadrului normativ aplicabil, relativ la competența instanței de contencios constitutional, în legătură cu soluționarea prezentei contestații, sediul materiei se circumscrie prevederilor art. 146, lit. f) din Constituția României, ale art. 38 din Legea nr. 47/1992 și ale art. 31 din Legea nr. 370/2004.

Astfel, potrivit art. 82 alin 1 și 146, lit. f) din Constituție: „veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului.”

Art. 38 din Legea 47/1992 prevede: „Contestațiile cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și cele cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală în condițiile legii se soluționează de Curtea Constituțională, cu votul majorității judecătorilor, în termenele prevăzute de legea pentru alegerea Președintelui României.”

Art. 31 din Legea nr. 370 din 2004 prevede:

(1) „În cel mult 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la art. 29 alin. (2), respectiv la art. 30 alin. (6), candidații, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice, alianțele electorale și alegătorii pot contesta înregistrarea sau respingerea înregistrării candidaturilor sau a semnelor electorale, după caz. Contestațiile se fac în scris și se depun la Curtea Constituțională”;

(2) „Curtea Constituțională soluționează contestațiile în termen de cel mult două zile de la înregistrare. Hotărârile sunt definitive, se comunică de îndată Biroului Electoral Central și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I”;

Din analiza cadrului legislativ aplicabil, și după cum de altfel a reținut și în precedent Curtea Constituțională a României, „legiuitorul constituant originar a reglementat în mod expres atribuția Curții Constituționale de a veghea la respectarea procedurii de alegere a Președintelui României, această atribuție a Curții fiind introdusă prin Constituția României aprobată prin referendum la 8 decembrie 1991, și consolidată implicit de către legiuitorul constituant revizuent nefiind în 2003.

Pe cale de consecință, a fost voința legiuitorului constituant originar să acorde, în mod expres și exclusiv, Curții atribuția de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României, domeniu în care CCR are o competență plenară și exclusivă, instanțelor judecătorești lipsindu-le competența funcțională în acest domeniu. Cu alte cuvinte, CCR este singurul judecător electoral în cadrul procedurii de alegere a Președintelui României.

Prin reglementarea acestei atribuții în sarcina Curții Constituționale, și nu a instanțelor judecătorești, legiuitorul a stabilit în sarcina Curții Constituționale deopotrivă exercitarea controlului de constitutionalitate, cât și atribuția de verificare a legalității

operațiunilor electorale realizate, efectele actului jurisdicțional al Curții Constituționale astfel pronunțat subsumându-se art. 147 alin.(1) și (4) din Constituție.

În acest sens, plecând de la analiza rolului Curții Constituționale de garant al suprematiei Constituției, precum și fata de împrejurarea ca nu exista un alt mecanism judiciar sau constituțional prin intermediul căruia să se conteste în mod efectiv prezumția de constituționalitate a Legii nr.370/2004, care, astfel, tinde să devină una absolută în contextul sferei de aplicare a acestei legi, revine Curții Constituționale competența ca, în cadrul art.146 lit.f) din Constituție, să evalueze, la cerere, însăși constituționalitatea Legii nr.370/2004 în ceea ce privește procedura de alegere a Președintelui României.

O soluție contrară, după cum a statuat în precedent Curtea Constituțională, a carei jurisprudență se constituie în izvor de drept, ar nega însuși rolul constituțional al Curții Constituționale și ar acorda prevalență aspectelor de legalitate propriu-zisă a desfășurării procesului electoral, așadar, exigențelor de natură legală în detrimentul celor de natură constituțională, ceea ce este inacceptabil - ca raționalitate juridică, raportat la rolul și competențele instanței de contencios constituțional.

În acest context trebuie avut în vedere faptul că, dacă în privința alegerilor locale și parlamentare verificarea respectării condițiilor legii revine în exclusivitate instanțelor judecătorești și, ca atare, acestea pot examina numai legalitatea procedurii, în ceea ce privește alegerile prezidențiale, unde voința legiuitorului constituant originar a fost aceea de a stabili un filtru constituțional în supravegherea procedurii, contenciosul realizat de Curtea Constituțională în etapa înregistrării/neînregistrării candidaturilor, implică o verificare atât a legalității, cât și a constituționalității acestora.

De altfel, în sensul celor de mai sus, reținem Hotărârea nr. 66 din 1 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.907 din 8 noiembrie 2019, prin care instanța constituțională și-a afirmat competența de a se pronunța asupra aspectelor de constituționalitate în cadrul atribuției sale reglementate de art.146 lit.f) din Constituție.

Prin hotărârea anterior referită¹ (paragrafele 31-33), Curtea a statuat că sintagma „veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui”, cuprinsă în art.146 lit.f) din Constituție, nu trebuie interpretată restrictiv, doar în sensul exercitării unui control de legalitate subsumat respectării Legii nr.370/2004, ci, având în vedere art.1 alin.(5) din Constituție, teza referitoare la supremația Constituției, se impune coroborarea art.146 lit.f) din Constituție cu art.142 alin.(1) din Constituție și art.1 alin.(2) din Legea nr.47/1992, astfel încât atribuția Curții Constituționale de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui nu poate fi disociată de rolul Curții Constituționale în arhitectura constituțională, acela de garant al supremației Constituției.

Nu în ultimul rând, evaluarea constituționalității candidaturii de către Curtea Constituțională este o obligație a sa în raport cu cetățenii, asigurând, astfel, constituționalitatea procesului electoral prin raportare la criticile de natură legală sau

¹ Hotărârea CCR nr. 66/01.10.2019

constituțională pe care le poate formula orice alegător. De altfel, legiuitorul a stabilit o sferă foarte largă de subiecte de drept care pot formula contestații în această procedură, practic o *actio popularis*, aspect care demonstrează responsabilitatea Curții Constituționale în protejarea valorilor democratice ale statului și a societății românești.

Curtea Constituțională are prin urmare obligația și responsabilitatea constituțională să urmărească modul de desfășurare a alegerilor prezidențiale în parametrii stabiliți de art. 2 alin. (2) din Constituție, iar Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României reglementează căile și modalitățile prin care cetățenii pot accesa jurisdicția constituțională, reglementari legale care, nu numai că nu exclud, ci chiar statuează plenipotența competenței Curții în ceea ce privește verificarea condițiilor de eligibilitate ale candidaturii.

Prin realizarea acestui control constituțional și democratic asupra procesului electoral, Curtea își îndeplinește atribuția de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României, a cărei ultimă finalitate este restabilirea încrederii cetățenilor în legitimitatea democratică a autorităților publice, în legalitatea și corectitudinea alegerilor, precum și înlăturarea oricăror suspiciuni. Sunt astfel protejate atât drepturile electorale ale cetățenilor (dreptul de vot și dreptul de a fi ales), cât și fundamentele ordinii constituționale, premise esențiale pentru menținerea caracterului democratic și de stat de drept al României.²

În doctrină, această atribuție constituțională de a veghea la respectarea procedurii pentru alegeri este interpretată într-un sens larg, "semnificând nu numai operații tehnico-materiale sau fapte materiale juridice, dar și prerogativa de a decide în legătură cu incidentele ce pot apărea în cadrul alegerilor prezidențiale, până la confirmarea și prezentarea lor în Parlament" (I. Deleanu, *Instituții și proceduri constituționale în dreptul român și în dreptul comparat*, Editura C.H. Beck, București, 2006, pag. 358).

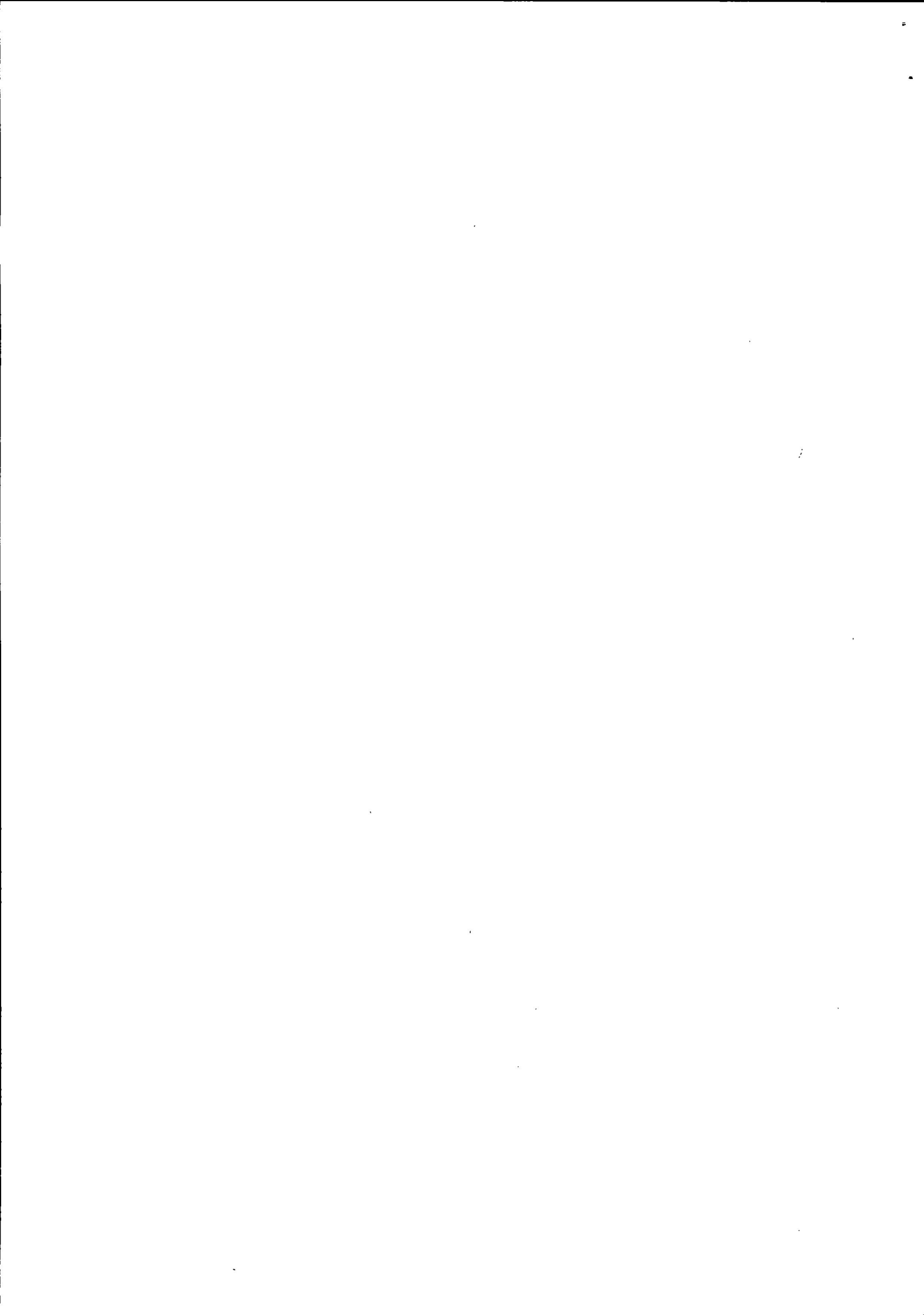
De asemenea, s-a arătat că această atribuție implică o corelare a dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 37 - dreptul de a fi ales, art. 81 - privind alegerea Președintelui, art. 82 - privind validarea mandatului și depunerea jurământului, între ele, precum și cu dispozițiile cuprinse în Legea nr. 370/2004 (I. Muraru, E.S. Tănăsescu, *Constituția României. Comentariu pe articole*, Editura C.H. Beck, București, 2008, pag. 1408).

Legea nr. 47/1992, se mai arată în doctrină, stabilește pentru Curtea Constituțională a României statutul de judecător electoral al alegerilor prezidențiale, iar contenciosul electoral privind alegerile prezidențiale are un caracter specializat și se desfășoară numai în fața Curții Constituționale a României (I. Muraru, M. Constantinescu, *Curtea Constituțională a României*, Editura Albatros, București, 1997, pag. 173 - 175).

Instituirea acestei competențe de control al procedurii pentru alegerea Președintelui României în sarcina Curții Constituționale și, corelativ, a dreptului de a sesiza instanța,

---

² Hotărârea CCR nr. 32/2024

ca modalitate de acces la justiție, implică în mod necesar asigurarea posibilității de a-l exercita pentru toți cei care au un drept, un interes legitim, capacitate și calitate procesuală. Condiția ca sesizarea formulată să vizeze aspecte care privesc procedura scrutinului pentru alegerea Președintelui este, evident, necesară, dar și suficientă.

În concluzie, în aceste condiții și în această materie, Curtea Constituțională are competența să verifice criticile formulate, de autorul contestației, prin raportare la valorile și principiile Constituției și, ca atare, controlul său în privința înregistrării candidaturilor nu este limitat la inventarierea și examinarea condițiilor formale prevăzute de Legea nr.370/2004.

II. Temeinicia contestației. Incalcarea valorilor și principiilor Constituției. Neindeplinirea condițiilor de eligibilitate.

Cu titlu prealabil, urmează a se observa că analiza Curții Constituționale în ceea ce privește înregistrarea candidaturii la alegerile pentru funcția de Președinte al României vizează pe de o parte îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, iar pe de altă parte impedimentele de ordin constituțional pentru a fi ales în această funcție.

Cerintele ce trebuie îndeplinite de persoanele care își manifestă intenția de a candida pentru cea mai înaltă funcție a statului sunt reglementate atât de Constituție, legea fundamentală specifică statului de drept, cât și de legea specială în materie, respectiv Legea 340/2004, actele normative incidente instituind deopotrivă condiții de formă și condiții de fond, acestea din urmă reliefându-se ca și condiții generale și condiții speciale.

În ceea ce privește condițiile de formă, acestea nu ridică probleme de interpretare, fiind consacrate legislativ în mod expres, iar în sfera acestora intra: aspecte referitoare la forma scrisă a propunerii de candidatură, semnarea acesteia, etc.,

Aceeași este situația în ceea ce privește cerințele de fond generale, acestea au natură constituțională, sunt reglementate în Titlul I al Constituției și vizează aspecte și obligații generale, privitoare la limita minimă de vârstă, dreptul de a alege și de a fi ales, neafectat de vreo interdicție legală și/sau judiciară, etc.

Cumulativ acestor cerințe, economia cadrului legislativ incident instituie și o serie de cerințe de fond speciale, deasemenea de natură constituțională care se referă la valorile și principiile constituționale ca parte integrantă, intrinsecă a democrației constituționale.

Democrația reprezintă un reper al statului de drept și totodată un element fundamental al ordinii constituționale naționale și al patrimoniului constituțional european³, reține Curtea Constituțională a României cu ocazia pronunțării în

---

³ Hotărârea CCR nr.2/05.10.2024 (par. 31); decizia nr. 242/03.06.2020 (par.105).

contencios constitutional, iar dreptul la alegeri libere este unanim apreciat ca fiind expresia cea mai profunda a organizarii unei societati cu adevarat democratice.

Dreptul de a fi ales este un drept fundamental de natură politică, reprezintă o condiție sine qua non a democrației și a funcționării democratice a statului și se exercită cu respectarea exigențelor Constituției și a legilor, **insa acest drept nu are un caracter absolut, putând fi supus unor limitări**, a căror configurare rezultă din viziunea democratică a Constituției (a se vedea, mutatis mutandis, Hotărârea din 6 aprilie 2000, pronunțată în cauza Labita împotriva Italiei, paragraful 201 sau Hotărârea din 6 decembrie 2022, pronunțată în cauza Kalda (2) împotriva Estoniei, paragraful 39) și poate fi supus unor limitări și condiționări mai puternice comparativ cu cele impuse dreptului la vot (a se vedea, mutatis mutandis, Hotărârea din 30 iunie 2009, pronunțată în Cauza Etxebarria și alții împotriva Spaniei, paragraful 50, sau Hotărârea din 30 mai 2017, pronunțată în cauza Daydov și alții împotriva Rusiei, paragraful 286).

Totodata, art. 1 alin. (5) din Constituție prevede obligativitatea respectării legilor, a Constituției și a supremației sale, ceea ce înseamnă că o lege omisivă nu poate fi opusă principiului aplicării directe a Constituției, principiu care asigură în ultimă instanță supremația acesteia în cadrul sistemului legislativ.

Curtea este garantul supremației Constituției, astfel că în exercitarea atribuțiilor sale trebuie să asigure supremația Legii fundamentale și a exigențelor constituționalismului românesc, condiție sine qua non a statului de drept.

În acest context legislativ și jurisprudențial, revine în mod exclusiv Curții Constituționale competența de a verifica dacă în exercitarea dreptului politic de a fi ales în funcția de Președinte al României candidatura îndeplinește toate condițiile de eligibilitate rezultate din Constituție, iar pentru a determina în ce măsură candidatura domnului Georgescu îndeplinește condițiile de eligibilitate de natură constituțională referitoare la respectarea Constituției și a democrației, Curtea Constituțională a României este chemată să evalueze conduita și declarațiile publice ale candidatului, precum și efectele acestora în plan constituțional.

Cele două condiții de natură constituțională, respectiv (i) respectarea Constituției și (ii) apararea democrației constituționale, sunt prevăzute de legea fundamentală, sunt previzibile și accesibile și prezintă un scop legitim, acela de a asigura exercitarea viitorului mandat în conformitate cu Constituția și exigențele democrației constituționale și totodata previn riscul ca funcția publică să poată fi utilizată pentru afectarea fundamentului democratic al statului de drept.

II. Candidatura domnului Victor-Viorel Ponta încalca prevederile art. 40 din Constituția României, precum și dispozițiile art 80 din legea fundamentală.

Art. 1 alin. 1 din Constituție consacră statul de drept, național, suveran, unitar și indivizibil, pentru ca în cuprinsul alin. 5 să instituie la nivel de lege organică fundamentală obligația generală privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor.

Potrivit prevederilor art 80 din Constituție, *“Președintele României reprezintă statul român și este garantul independenței naționale, al unității și al integrității teritoriale a țării”*, iar în cuprinsul alin. 2 al aceluiași text de lege, se stabilește ca Președintele veghează la respectarea Constituției și totodată exercită funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate.

Art. 40: Dreptul de asociere

“(1) Cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate, în patronate și în alte forme de asociere.

(2) Partidele sau organizațiile care, prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statului de drept ori a suveranității, a integrității sau a independenței României sunt neconstituționale.

(3) Nu pot face parte din partide politice judecătorii Curții Constituționale, avocații poporului, magistrații, membrii activi ai armatei, polițiștii și alte categorii de funcționari publici stabilite prin lege organică.

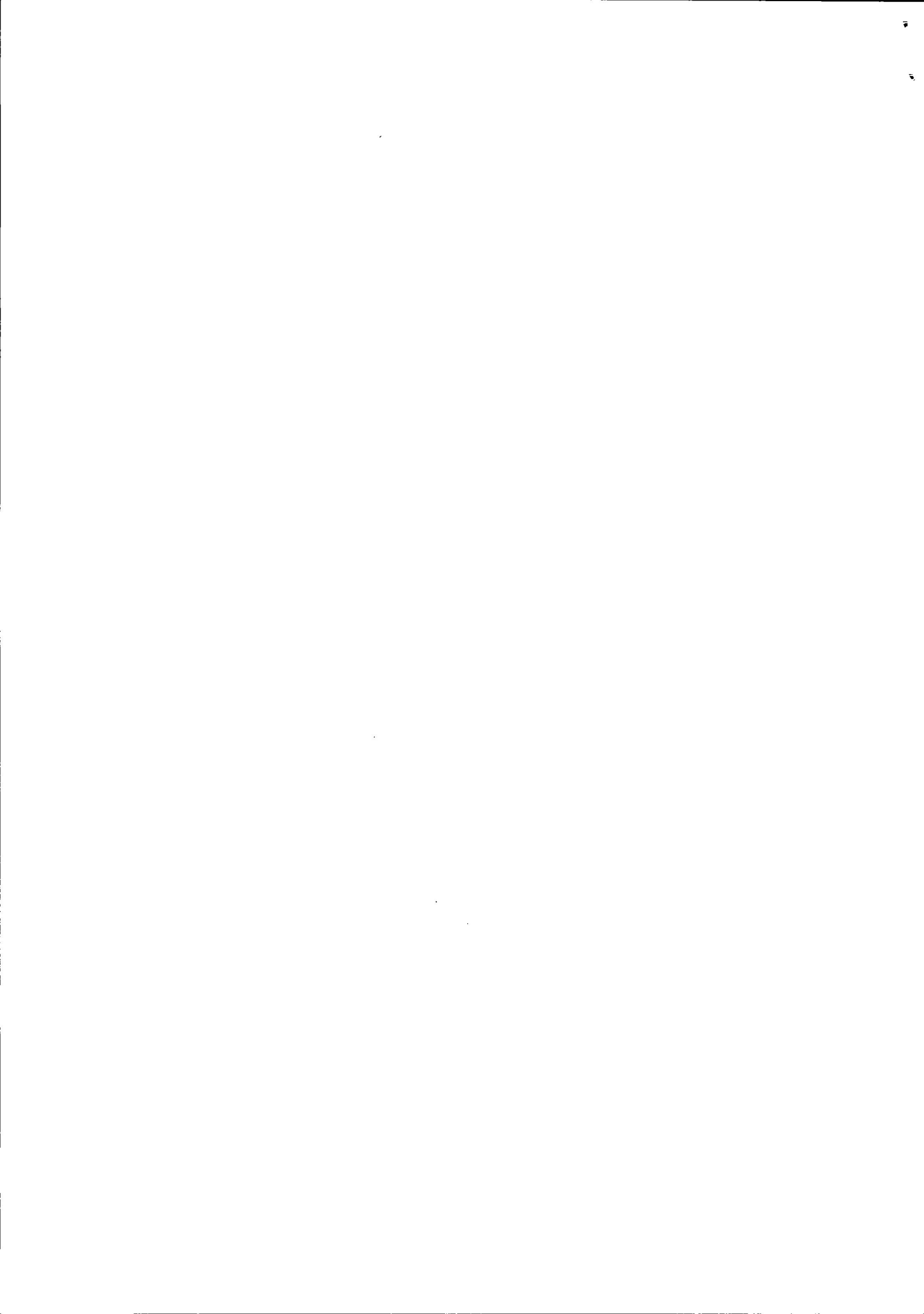
(4) Asociațiile cu caracter secret sunt interzise.”

Dreptul de a fi ales, așa cum a fost el conceput de către legiuitorul constituant în art. 37, nu presupune doar dreptul de a participa la alegeri (de a fi candidat), ci și dreptul de a ocupa funcția publică (dacă a fost declarat câștigător al competiției electorale). Or, din moment ce în timpul campaniei electorale se poate stabili că acel candidat nu va putea fi validat sub nicio formă în funcție, neîntreținând condițiile de eligibilitate, este evident că această candidatură să nu poată fi invalidată, lăsând procesul electoral să continue.

În acest context, cât timp se candidează în temeiul unei Constituții în vigoare, orice candidat este ținut de respectarea Legii fundamentale în condițiile căreia și candidează. În situația în care candidatul este ales în funcția de Președinte al României, își poate pune în aplicare programul de revizuire a Constituției, însă cu respectarea procedurilor și a limitelor revizuirii prevăzute de Constituția în vigoare, pe deplin încadrat în exigențele generale ale statului de drept și cu respectarea prevederilor art. 152 din Legea fundamentală, potrivit cărora modificarea Constituției nu poate schimba regimul democratic și nu poate afecta drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor,

Raportat la situația concretă a cazului dedus judecării Curții, apartenența candidatului Victor-Viorel Ponta la Serviciul de Informații Externe reprezintă încălcarea cerințelor de eligibilitate.

Potrivit prevederilor art. 86 din legea proprie de organizare și funcționare, în raport de care instanța constituțională are dreptul, în vederea realizării atribuțiilor sale, să solicite informațiile, documentele și actele pe care le dețin autoritățile și instituțiile publice, iar aceste instituții sunt obligate să comunice informațiile cerute.

Totodata, Curtea, ca unică autoritate competentă să soluționeze contestațiile privind contenciosul electoral, este tinută să solicite Serviciului de Informații Externe datele necesare pentru a stabili dacă Victor-Viorel Ponta este sau nu cadru activ al acestui serviciu, iar în baza informațiilor primite, să decidă dacă sunt sau nu întrunite condițiile de eligibilitate pentru acest candidat.

Apreciem că, întrucât, potrivit art. 13 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public și art. 20 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, nu pot fi clasificate ca secrete de stat sau secrete de serviciu informațiile, datele și documentele care favorizează sau ascund încălcarea legii, rezultă nu i-ar putea fi opus Curții Constituționale caracterul clasificat al informațiilor solicitate.

In drept: art. 146 lit. d și f) și urm. din Constituție, art. 38 și urm. din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, art. 31 alin. (1) și urm. din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, precum și toate textele de lege invocate în cuprinsul prezentei contestații.

Probe: inscrieri.

